

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 23546
Tarih : 16.01.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6360 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim gerekçeleri ile beraber ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Zeynel ÖZEN

İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 17 Ocak 2023	Esas No: 2/4877

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LTR
17 Ocak 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
17 Ocak 2023
No: 1154529

1154529

GENEL GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti olarak ülkemiz Avrupa Konseyinin "Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı"nı 21 Kasım 1988 tarihinde imzalamıştır. Burada imzalanıp onaylanan maddelerde Avrupa Yerel yönetimler Özerklik Şartı'ndan belirtilen temel yükümlülükler gereği; *"Yerel yönetimler, merkezi yönetime ya da diğer yönetimlere bırakılmayan tüm yerel hizmetleri görebilmek için, anayasa ya da kanun ile belirlenmiş, gerekli yetki ve sorumluluklara sahip olmalıdırlar. Kanunda öngörülen durumların dışında, bu yetkiler merkezi yönetimce zayıflatılmamalıdır."*

Öte yandan 6360 Sayılı Kanunun uygulamaya konmasıyla beraber Avrupa Yerel yönetimler Özerklik Şartı'nda taahhüt edilen yerelin güçlendirilmesine dair maddelerin aksine yereli zayıflatan bir yol izlenmiştir. 6360 Sayılı Kanunla 14 ilde büyükşehir belediyesi kurulmasına karar verilmiştir. Büyükşehir olan illerdeki il genel meclisleri ile birlikte 1.032 belde belediyesi bu Kanunla kapatılmıştır. Ayrıca aynı Kanunun geçici 2. Maddesi ile nüfusu 2.000'in altında olan 559 belde belediyesinin de kapatılması hükme bağlanmıştır. Bu belediyelerden büyükşehir olmayan illere bağlı olan beldelerden bir kısmı daha sonra mahkeme kararıyla yeniden belediye olma hakkı kazanmıştır. Fakat halen büyük çoğunluğu belediye niteliğini kaybederek mahalle ve köy statülerine düşürülmüş durumdadır.

İl Genel Meclisleri yerel parlamento sıfatıyla özellikle köylerin ve beldelerin ihtiyaçlarının karşılanması ve kırsaldan halkın yönetime katılmaları açısından da önemli bir işlevi vardır. Kanun değişikliği ile İl Genel Meclislerinin kaldırılmasına dair hükümler Kanun metninden çıkarılarak görevlerine devam etmesi sağlanacaktır.

Büyükşehir olan illerde bulunan ve nüfusu 2.000'in altına düştüğü gerekçesiyle kapatılan toplam 1.591 belde belediyesi halka en yakın hizmet birimi olarak görevlerini yapmaktadır. Merkeze uzak beldelerde birçok hizmet belde belediyeleri eliyle yürütülmektedir. Bu düzenleme, hizmetin yerelden sağlanması ve toplumun kararlara katılması açısından büyük dengesizliklere neden olmuştur. Bu belediyelerin kapatılmasının ardından merkezden hizmetin gelen hizmet buralarda yaşayan yurttaşların hizmetlerini karşılanmasına yetmemektedir. Kanun değişikliği ile toplam 1032 belde belediyesinin kapatılmasına ve kapatıldıktan sonraki işlemlere ilişkin hükümler Kanun metninde çıkarılması ve bu belde belediyelerin direkt halka hizmete devam etmesi sağlanmış olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 6360 Sayılı Kanunun 1'inci maddesinin 3'üncü fıkrası ile Büyükşehir olan "illere bağılı ilçelerin mülki sınırları içerisinde yer alan köy ve belde belediyelerinin tüzel kişiliğı kaldırılmış, köyler mahalle olarak, belediyeler ise belde ismiyle tek mahalle olarak bağılı bulundukları ilçenin belediyesine katılmıştır" hükmü mevcut kanun metninden çıkarılarak belde belediyelerinin kapatılması kararı kaldırılmıştır.

Aynı Maddenin 5'inci fıkrası ile Büyükşehir Belediyesi kurulacak illerdeki İl Genel Meclislerinin kapatılmasına dair hüküm Kanun Metninden çıkarılarak İl Genel Meclislerinin görevlerine devam etmesi sağlanacaktır.

MADDE 2- Kanunun Geçici 1'inci Maddesi ile belde belediyelerinin kapatılması kanundan çıkarıldığından buna ait hükümler de kanun metninden çıkarılmıştır.

MADDE 3- Kanunun Geçici 2'inci Maddesi ile nüfusu 2.000'in altına düştüğü için kapatılmasına ilişkin hükümler Kanun metninden çıkarılarak belediyelerin kapatılması engellenerek faaliyetlerine devam etmesi sağlanmış olacaktır.

GEÇİCİ MADDE 1- Bu kanun kapsamında yeniden açılacak olan belediye Başkanlığı, Belediye Meclis Üyeliğı ve İl genel Meclisi Üyeliğı seçimleri kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde yapılması hüküm altına alınmıştır.

MADDE 4- Bu madde yürürlük maddesidir.

MADDE 5- Bu madde yürütme maddesidir.

6360 SAYILI KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 6360 Sayılı Kanunun 1'inci Maddesinin 3'üncü ve 5'inci fıkraları Kanun metninden çıkarılmıştır.

MADDE 2- 6360 Sayılı Kanunun Geçici 1'inci Maddesi Kanun metninden çıkarılmıştır.

MADDE 3- Kanunun Geçici 2'inci Maddesi Kanun metninden çıkarılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1- Bu kanun kapsamında yeniden açılacak olan belediye Başkanlığı, Belediye Meclis Üyeliği ve İl genel Meclisi Üyeliği seçimleri kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde yapılacaktır.

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5-Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.